

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет»

Олег КИРИЧЕНКО

_____ 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДІВ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь **бакалавр**

(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)

Спеціальність **241 Готельно-ресторанна справа**

(шифр і назва)

Освітня програма **Готельно-ресторанна справа**

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Наказ № 39-02 від 01.06.2022 р.

Статус навчальної дисципліни **вибіркова**

(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання: **українська**

Дніпро – 2022

Назва навчальної дисципліни: Організація діяльності санаторно-курортних закладів // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2022. 12 с.

РОЗРОБНИК: Сазонець І.Л. професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, доктор економічних наук, професор

Розглянуто на засіданні кафедри _туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 14.06.2022р., протокол № 9

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років. 30.08. 2022р., протокол №1.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Організація діяльності санаторно-курортних закладів» є ознайомлення студентів із теоретичними основами функціонування курортного комплексу, державним регулюванням та нормативно-правовим забезпеченням курортної діяльності в Україні, організацією діяльності санаторно-курортних закладів та їх соціальним значенням, видами санаторно-курортних послуг та особливостями їх надання особам з обмеженими можливостями, економічними аспектами управління санаторно-курортними закладами.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП «Готельно-ресторанна справа»:

ЗК1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК8. Навики здійснення безпечної діяльності.

ЗК10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК13. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність, логічно вірно, аргументовано доводити власну думку та відстоювати власну позицію.

Виступає формуючим фактором спеціальних фахових компетентностей:

СК1. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК2. Здатність організувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.

СК4. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.

СК5. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК9. Здатність здійснювати підбір технологічного устаткування та обладнання, вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів.

СК10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН) дозволяють:

ПРН16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

ПРН24. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН26. Аналізувати та використовувати законодавчі, нормативно-правові акти у забезпеченні діяльності закладів готельного та ресторанного бізнесу.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Організація діяльності санаторно-курортних закладів»:

Передумови для вивчення навчальної дисципліни («Економічна теорія», «Менеджмент готельного і ресторанного бізнесу», «Маркетинг готельного і ресторанного бізнесу». «Маркетинг»).

Результати вивчення навчальної дисципліни «Організація діяльності санаторно-курортних закладів»

За результатами вивчення навчальної дисципліни у здобувачами мають знати:

законодавчі акти, що регулюють здійснення курортної діяльності в Україні;

основні типи природних лікувальних чинників, їх вплив на здоров'я людини при використанні у курортних установах;

принципи розміщення і функціонування курортів і санаторно-курортних закладів а також закономірності формування курортно-рекреаційних районів на території України;

інноваційні методи та технології, що використовуються для покращення стану здоров'я на курортах світу та в Україні;

основні тенденції розвитку курортів світу.

*Згідно з вимогами освітньої програми Здобувачі повинні **вміти:***

– формулювати основні поняття та положення курсу;

– знаходити, використовувати і аналізувати статистичну та картографічну інформацію по основних темах курсу;

– використовувати галузеві законодавчі акти у навчальній, науковій та практичній діяльності;

– аналізувати основні природні лікувальні чинники з позицій можливості їх використання для покращення стану здоров'я при різних захворюваннях;

– характеризувати основні типи курортів на території України, визначати їх лікувальний профіль та спеціалізацію.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Теоретичні основи функціонування курортного комплексу

Поняття індустрії здоров'я та її структура. Взаємозв'язок і взаємодія підсистем індустрії здоров'я. Інфраструктура індустрії здоров'я. Система організації охорони здоров'я в Україні. Особливості впровадження медичної реформи в Україні. Характеристика стану здоров'я населення України. Місце санаторно-курортного комплексу в сфері надання послуг населенню України та економічній системі регіону. Реабілітаційний потенціал та система реабілітації на курорті.

ТЕМА 2. Державне регулювання та нормативно-правове забезпеченням курортної діяльності в Україні

Нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні. Ліцензування, стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг. Ліцензування санаторно-курортних послуг. Стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг. Акредитація санаторно-курортних закладів. Федерація профспілок України та її діяльність щодо захисту прав працюючих громадян. Порядок планування та розподілу путівок через Фонд соціального страхування.

ТЕМА 3. Організація діяльності санаторно-курортних закладів, створення кластерів медичного туризму

Управління курортами на різних рівнях. Класифікація санаторно-курортних закладів. Організаційно-господарська структура санаторно-курортних закладів. Реалізація функцій управління в санаторно-курортних закладах. Санаторно-курортний кластер як інноваційна форма розвитку території. Закордонний досвід управління та розвитку курортів. Соціальний туризм як перспективна форма розвитку ринку туристсько-рекреаційних послуг. Поняття та головні складники розвитку соціального туризму.

ТЕМА 4. Санаторно-курортні послуги та особливості їх надання особам з обмеженими можливостями

Класифікація та особливості санаторно-курортних послуг. Медичні послуги як цільова частина санаторно-курортного продукту. Порядок відбору та направлення пацієнтів на санаторно-курортне лікування. Загальна характеристика програм відновного санаторно-курортного лікування. Методичні підходи до оцінки ефективності відновного лікування. Необхідність створення умов для лікування осіб з обмеженими можливостями. Інклюзивність в діяльності санаторно-курортних закладів. Стандарти організації побуту та лікування осіб з обмеженими можливостями.

ТЕМА 5. Основи менеджменту санаторно-курортного закладу

Структура управління санаторно-курортним закладом. Функції підрозділів санаторно-курортного закладу. Посадові інструкції посадових осіб та співробітників санаторно-курортного закладу. Інновації в розвитку санаторно-курортних підприємств. Інтегральний аналіз ефективності управління санаторно-курортним підприємством. Аналіз організації управління. Аналіз ефективності економічної діяльності. Інтегрована оцінка ефективності управління курортними підприємствами

ТЕМА 6. Маркетингова діяльність санаторно-курортного закладу

Ринок санаторно-курортних послуг в Україні. Чинники конкурентоспроможності санаторно-курортного закладу. Сегменти лікувально-оздоровчого туризму в Україні. Міжнародна конкурентоспроможність санаторно-курортних закладів України. Управління асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств на засадах маркетингу. Маркетингові комунікації санаторно-курортних підприємств. Аналіз маркетингової діяльності. Аналіз рівня задоволеності споживачів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання.

З навчальної дисципліни «організація діяльності санаторно-курортних закладів» передбачено:

- для денної форми навчання – залік (5 сем);

Політика курсу, критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Політика курсу: обов'язкове відвідування лекційних, семінарських та практичних занять; гідна поведінка в аудиторії; обов'язкове відвідування консультацій

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Організація діяльності санаторно-курортних закладів» застосовуються такі основні види контролю знань:

1. поточний контроль – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:

2. усне опитування;
3. письмові контрольні експрес-роботи;
4. тестовий контроль;

5. підсумковий контроль – у кінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку, екзамену.

За рішенням викладача або кафедри *нараховуються заохочувальні бали* за наступні види робіт:

– за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;

– за виконання творчих завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);

– за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу є необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання *академічної доброчесності* передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Якщо має місце виявлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

Підсумковий контроль зі змістового модулю 1 проводиться після вивчення теми № 8 у вигляді контрольної роботи (теми 1-8).

Схема формування оцінки.

Шкала оцінювання: національна та ECTS [8]

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів за різними формами контролю для навчальної дисциплін [8]

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ			
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)/ ЕКЗАМЕН (Е)	
Аудиторна робота	Самостійна та індивідуальна робота		
≤ 40	≤ 20		
≤ 60		≤ 40	
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК+Е ≤ 100			

Форми та організація оцінювання(3 семестр):

Денна форма

Поточне оцінювання

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Експрес-контроль знань на семінарських та практичних заняттях (відповідь з урахуванням самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу, за кожну відповідь – 0,5 бали)	5
Опитування, виступи на семінарських та практичних заняттях (відповідь на питання -1 бал; доповіді, виступи, аналітичні звіти; розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи 2-4 бали; розв'язання задач, за кожну задачу – 2-4 бали; розв'язання ситуаційних завдань, за кожне завдання – 2-4 бали)	25
Самостійна (індивідуальна) робота: розв'язання та перевірка завдань для самостійної роботи, за кожне – 2-4 бали)	20
Тестування за темами (20 тестових завдань по 0,5 бали, (1-8 теми))	10
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання	60

Підсумковий контроль(для денної та заочної форми навчання)

Форма оцінювання	Строки проведення	Максимальна
------------------	-------------------	-------------

(залік)	оцінювання (тижні викладання)	кількість балів
Тестові завдання (1 бал за кожну правильну відповідь)	За графіком навчального процесу	40

Критерії оцінювання знань здобувачів (для денної форми навчання)

<i>Поточний контроль</i>	
Бали	Критерій
0,5 бали	за кожну правильну відповідь експрес-опитування на семінарських та практичних заняттях
1 бал	відповідь на питання, участь у навчальній дискусії
2-4 бали	за правильне розв'язання задач, рішення практичних задач доповіді, виступи, аналітичні звіти; розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи
1 бал	участь у розв'язання ситуаційних завдань
0,5 бали	за кожну правильну відповідь за розв'язання тестових завдань
2-3 бали	за правильне розв'язання завдань при виконанні самостійної роботи
1-2 бали	участь у діловій грі
3-4 бали	доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
Самостійна (індивідуальна) – 2-4 бали	Інд.-самостійне завдання оцінюється за такими критеріями: ☐ самостійність виконання; ☐ логічність та послідовність викладення матеріалу; ☐ повнота розкриття теми (проблемної ситуації або практичного завдання); ☐ обґрунтованість висновків; ☐ використання статистичної інформації та довідкової літератури; ☐ відповідність вимогам щодо виконання графічного завдання; ☐ можлива наявність конкретних пропозицій; ☐ якість оформлення.
<i>Підсумковий контроль (3 семестр-залік)</i>	
40 балів	Тестові завдання (1 бал за кожну правильну відповідь)

Форми та організація оцінювання(5 семестр):

Денна форма

Поточне оцінювання

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Експрес-контроль знань на семінарських та практичних заняттях (відповідь з урахуванням самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу, за кожну відповідь – 0,5 бали)	5
Опитування, виступи на семінарських та практичних заняттях (відповідь на питання -1 бал; доповіді, виступи, аналітичні звіти; розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних	25

завдань та досліджень; студентські презентації та виступи 2-4 бали; розв'язання задач, за кожен задачу – 2-4 бали; розв'язання ситуаційних завдань, за кожне завдання – 2-4 бали	
Самостійна (індивідуальна) робота: розв'язання та перевірка завдань для самостійної роботи, за кожне – 2-4 бали)	20
Тестування за темами (20 тестових завдань по 0,5 бала, (9-20 теми)	10
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання	60

Підсумковий контроль (для денної та заочної форми навчання):

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Екзамен (2 теоретичні питання – по 10 балів, тестові завдання – 10 балів за 10 тестових завдань, практичне завдання – 10 балів)	40

Критерії оцінювання знань здобувачів (для денної та заочної форми навчання):

<i>Поточний контроль</i>	
Бали	Критерій
0,5 бали	за кожен правильну відповідь експрес-опитування на семінарських та практичних заняттях
1 бал	відповідь на питання, участь у навчальній дискусії
2-4 бали	за правильне розв'язання задач, рішення практичних задач доповіді, виступи, аналітичні звіти; розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи
1 бал	участь у розв'язання ситуаційних завдань
0,5 бали	за кожен правильну відповідь за розв'язання тестових завдань
2-3 бали	за правильне розв'язання завдань при виконанні самостійної роботи
1-2 бали	участь у діловій грі
3-4 бали	доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни

Підсумковий контроль):

<i>Підсумковий контроль(4семестр-екзамен)</i>	
Бали	Критерій
№1. Теоретичне питання 1	
9-10	Повне розкриття теоретичного питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів і нормативних документів та обґрунтованого викладу питання, що супроводжується доречними прикладами.
7-8	Питання висвітлено повно, логічно, обґрунтовано, студент виявив уміння аналізувати факти, події, але у відповідях допущені неточності.
5-6	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, допускає незначні помилки.
1-4	Студент дає неповні відповіді, допускає помилки.

0	Нульову оцінку одержує студент, якщо він дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповів
№2. Теоретичне питання 2	
9-10	Повне розкриття теоретичного питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів і нормативних документів та обґрунтованого викладу питання, що супроводжується доречними прикладами.
7-8	Питання висвітлено повно, логічно, обґрунтовано, студент виявив уміння аналізувати факти, події, але у відповідях допущені неточності. незначні помилки.
5-6	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, допускає незначні помилки.
1-4	Студент дає неповні відповіді, допускає помилки.
0	Нульову оцінку одержує студент, якщо він дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповів
№3. Тестові завдання	
0-10	Тестові завдання (10 тестових завдань, за кожен правильну відповідь-1 бал)
№4 Практичне завдання	
9-10	Студент правильно розв'язав практичне завдання (задачу), визначив методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул, аргументував висновки.
7 – 8	Студент показав знання методики розв'язання практичного завдання (задачі) та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні.
5 – 6	Студент показав знання методики розв'язання практичного завдання (задачі) та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені помилки у розв'язанні не дають можливості зробити правильні висновки.
1 – 4	Студент частково розв'язав практичне завдання (задачу), але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі.
0	Студент неправильно розв'язав практичне завдання (задачу), показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

при вивченні дисципліни застосовується мультимедійне обладнання; графічні засоби; технічні засоби: звуко- і відеозаписи тощо.

Програмне забезпечення: Платформа Moodle, Zoom, PowerPoint, Microsoft Excel, Microsoft Word.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 2 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)

Додаток 1.1.
до Робочої програми з навчальної дисципліни

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

ВНПЗ «Дніпровський

гуманітарний університет

Тетяна Алферова

« _____ » _____ 2022 р.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Організація діяльності санаторно-курортних закладів

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь бакалавр Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

Форма навчання ДЕННА Обсяг 3 кредитів ЄКТС, (90 годин)
Курс 3 Групи _____

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота	
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Тема 1. Теоретичні основи функціонування санаторно-курортного комплексу.	15	8	4	4		7	
2	Тема 2. Державне регулювання та нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні.	15	8	4	4		7	
3	Тема 3. Організація діяльності санаторно-курортних закладів та їх соціальне значення.	15	6	2		4	9	
4	Тема 4. Санаторно-курортні послуги та особливості їх надання особам з обмеженими можливостями.	15	6	2		4	9	
5	Тема 5. Основи менеджменту санаторно-курортного закладу	15	6	2		4	9	
6	Тема 6. Маркетингова діяльність санаторно-курортного закладу.	15	6	2		4	9	
	Разом	90	40	16	8	16	50	
	Форма підсумкового контролю		залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 14.06.2022 р., протокол № 9

Завідувач кафедри

Тетяна ТЕСЛЕНКО

(підпис)

(ініціали, прізвище)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація діяльності санаторно-курортних закладів

Освітній ступінь: бакалавр Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа
(назва навчальної дисципліни)
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)

на 2023/2024 навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text> (дата звернення: 30.05.2022 р.).
2. Про курорти. Закон України. № 2026-III від 05.10.2000 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).
3. Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг: наказ Державної туристичної адміністрації України від 16.03.2004 N 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04#Text> (дата звернення: 30.05.2022 р.).
6. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL: <https://www.tourism.gov.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).
7. ДСТУ 4268:2003. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги. URL: https://dnaop.com/html/29636/doc-ДСТУ_4268_2003 (дата звернення: 30.05.2022 р.).
8. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Терміни та визначення. URL: https://dnaop.com/html/59525/doc-ДСТУ_4527_2006 (дата звернення: 30.05.2022 р.).
9. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів : URL: https://dnaop.com/html/29982/doc-ДСТУ_4269_2003 (дата звернення: 30.05.2022 р.).
10. ДСТУ ISO 9000:2015. Системи управління якістю. Основні положення та словник. URL: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf> (дата звернення: 30.05.2022 р.).
11. Про затвердження Порядку акредитації закладу охорони здоров'я [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету міністрів України № 765 від 15.07.97

– Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-97-%D0%BF>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

12. Про затвердження Загального положення «Про санаторно-курортний заклад» [Електронний ресурс] : Постанова КМУ від 11.07.2001 № 805 (поточна редакція від 11.10.2002) – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/805-2001-%D0%BF>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

13. Про затвердження переліку водних об'єктів, що відносяться до категорії лікувальних [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 1499 від 11 грудня 1996 – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1499-96-%D0%BF>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

14. Про затвердження переліку корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення [Електронний ресурс]. : Постанова Кабінету Міністрів України № 827 від 12 грудня 1994 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-94-%D0%BF>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

15. Перелік населених пунктів, віднесених до курортних [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 1391 від 15 грудня 1997 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1391-97-%D0%BF>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

16. Про затвердження Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 187 від 22.02.2006 – Режим доступу : <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/187-2006-%D0%BF/para02#o2>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

17. Про затвердження Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками дітей-інвалідів [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 1345 від 03.12.2009 – Режим доступу : <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1345-2009-%D0%BF/para01#o1>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

18. Про затвердження Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками до санаторно-курортних закладів військовослужбовців, ветеранів війни, ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ та деяких інших категорій осіб і членів їх сімей [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 446 від 27.04.2011 – Режим доступу : <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/446-2011-%D0%BF/para01#o1>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

19. Про затвердження Порядку виплати грошової компенсації вартості санаторно-курортного лікування деяким категоріям громадян [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України №785 від 17.06.2004 – Режим доступу : <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/785-2004-%D0%BF>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

20. Про затвердження Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян структурними підрозділами з питань

соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчими органами міських рад [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету міністрів України № 187 від 22 лютого 2006 р. – Режим доступу : <https://законодавство.com/kabineta-ministriv-postanovi/postanova-vid-lyutogo-2006-187-pro141095.html>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

21. Про затвердження Положення про організацію оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету міністрів України № 800 від 16 травня 2000. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2000-%D0%BF/ed20000516>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

22. Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 549 від 22.05.1996. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/549-96-п>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

23. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року [Електронний ресурс]. : Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 168-р від 16 березня 2017 – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249826501>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

24. Про затвердження Положення про управління туризму та курортів [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 27.01.2016 № 116 – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME160077.html. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

25. Про затвердження Положення про департамент туризму і курортів [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 22.07.2016 № 1202 – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=f986105f-102a-47f7-b5f0-fefebb9c20a3&tag=PolozhenniaProUpravlinnia>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

26. Про внесення змін до наказу МОЗ України «Про вдосконалення державної акредитації закладів охорони здоров'я» [Електронний ресурс] : Наказ МОЗ України № 142 від 14 березня 2011 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0031-14>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

27. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства охорони здоров'я № 49 від 02.02.2011 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0171-11>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

Підручники:

1. Розметова О.Г., Мостенська Т.Л., Влодарчик Т.В. Організація готельного господарства : підручник. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2014. 432 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Заваріка Г. М. Курортна справа [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 264 с.
2. Круль Г.Я. Основи готельної справи: навч посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 367 с.
3. Левицька І. В., Корж Н. В., Онищук Н. В. Готельна справа: навчальний посібник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Вінниця, ПП «ТД «Едельвейс і К». 2015. 580 с.
4. Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу : навч. посібник / І. Л. Полчанінова, М. М. Поколюдна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 108 с.
5. Влащенко Н. М. Управління курортами : навч. посібник; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 226 с.
6. Охорона здоров'я та рекреація: понятійно-термінологічний словник / за ред. О.М. Вівсяника. Рівне : Волин. обереги, 2023. 168 с.
7. Сазонець О.М., Сазонець І.Л. Міжнародний бізнес і логістика: понятійно-термінологічний словник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 288 с.
8. Сазонець О.М., Сазонець І.Л. Управління міжнародним бізнесом : навч. посібник; Рівне : НУВГП, 2019. 338 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Безтелесна Л. І., Пивоварчук Л.В. Інституційне забезпечення реалізації соціальних гарантій держави : монографія. Київ : Кондор-Видавництво, 2017. 196 с.
2. Давиденко І.В., Михайлюк О.Л. Концептуальні підходи до організації та діяльності туристичних кластерів : монографія. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2020. 497 с.
3. Сазонець І.Л., Зима І.Я. Соціальні інститути в трансформації державної системи управління охороною здоров'я : монографія. Рівне. Волин. обереги, 2018. 168 с.
4. Співак М. В. Державна політика здоров'язбереження: світовий досвід і Україна: монографія. Київ: Видавництво «Логос», 2016. 536 с.
5. Скорина, Т. М., Коротун С. І., Коротун, О. П. Конарівська, О. Б. Міжнародна конкурентоспроможність готельних підприємств на ринку України. UNSPECIFIED. Вид. О. Зень, Рівне. 2019. 170 с.
6. Зима І.Я., Обуховська Л.І. Механізми забезпечення діяльності комунальних підприємств – закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації : монографія, Рівне : Волинські обереги, 2020, 168 с.
7. Інституційна трансформація державного управління охороною здоров'я: Україна та іноземний досвід [Текст]: Колективна монографія [Сазонець Л.І., Саричев В.І. та ін.] : За наук. ред. д. е. н., проф. Сазонця І.Л. Рівне : Волин. обереги, 2019. 396 с.
8. Сазонець І. Л. Концептуальні основи державного регулювання розвитку рекреаційної діяльності санаторно-курортних підприємств. *Інвестиції*:

практика та досвід. 2017. № 6. С. 5–8.

9. Сазонець І.Л., Філоненко А.С. Організаційні засади функціонування готельної індустрії України та вплив на неї пандемії COVID-19. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023, № 4. с. 48 – 52.

10. Сазонець І.Л., Волошина Д.М. Поняття економічного потенціалу та формування потенціалу туристичної галузі України. *Ефективна економіка*. 2023. № 2 URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1138> (дата звернення 19.05.2023 р.).

11. Сазонець І.Л., Потьомкіна В.А. Державно-інституційне регулювання розвитку курортної справи в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023, № 2 URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/1116> (дата звернення: 23.05.2023 р.).

Інші джерела:

1. Субота М. В. Економічне регулювання і соціальне спрямування розвитку курортної діяльності : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03. Кам'янець-Подільський, 2015. 216 с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Державного з розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

3. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

4. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

5. Hotel Stars Union, HOTREC, UNWTO URL: <http://hotelstars.crimea.ws/documents/standarts-of-categorization/standarty-unwtohotelstars-union>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

6. Менеджмент. Бізнес. URL: <https://www.management.com.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

7. ПВНЗ Дніпровський гуманітарний університет. Положення про організацію освітнього процесу. URL: https://dgu.edu.ua/files/images/documents/nmv/poloj_opp_2023%2B.pdf (дата звернення: 30.05.2022 р.).

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу 14.06.2022 р., протокол № 9

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ТЕСЛЕНКО

(ініціали, прізвище)

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ)
ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДІВ

Освітній ступінь бакалавр
(назва навчальної дисципліни)
Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа
(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)
Освітня програма Готельно-ресторанна справа
(шифр і назва)
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)
Наказ № 39-02 від 01.06.2022 р.

Форма навчання денна
(денна/заочна)
у 2023/2024 навчальному році

Плани семінарських
(практичних) занять
обговорені та схвалені на
засіданні кафедри

протокол від 14.06.2022 р.

№ 9

**Завідувач кафедри
Тетяна ТЕСЛЕНКО**

(підпис)
Дніпро – 2022

Організація діяльності санаторно-курортних закладів // Плани семінарських (практичних) занять для денної. – Дніпро: ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2022 р . 11 с.

РОЗРОБНИК:

Сазонець І.Л., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, доктор економічних наук, професор

ТЕМА 1. Теоретичні основи функціонування курортного комплексу

Семінарське заняття №1—(4 год.)

План

1. Поняття індустрії здоров'я та її структура.
2. Взаємозв'язок і взаємодія підсистем індустрії здоров'я.
3. Інфраструктура індустрії здоров'я.
4. Система організації охорони здоров'я в Україні.
5. Особливості впровадження медичної реформи в Україні.
6. Характеристика стану здоров'я населення України
7. Місце санаторно-курортного комплексу в сфері надання послуг населенню України та економічній системі регіону
8. Реабілітаційний потенціал та система реабілітації на курорті.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Поняття здоров'я. Трагування здоров'я та наукові підходи до визначення здоров'я. Індустрія здоров'я. Система охорони здоров'я. Медична реформа. Здоров'я населення. Громадське здоров'я. Санаторно-курортний комплекс. Реабілітація.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Охарактеризувати ретроспективу формування поняття «здоровий спосіб життя»
2. Обґрунтуйте необхідність запровадження реабілітаційних програм для рекреантів с постковідним синдромом
3. Охарактеризуйте стан громадського здоров'я в Україні.
4. Визначте основні аспекти медичної реформи в Україні.
5. Які об'єкти входять до інфраструктури охорони здоров'я.

Індивідуальні завдання до теми 1:

Підготовка рефератів за темами:

1. Здоров'я як економічна категорія.
2. Складові індустрії здоров'я.
3. Державне управління охороною здоров'я в Україні.
4. Функції міжнародних організацій в системі охорони здоров'я.
5. Системна трансформація функціонування курортів України

ТЕМА 2. Державне регулювання та нормативно-правове забезпеченням курортної діяльності в Україні

Семінарське заняття №2—(4 год.)

План

1. Нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні.

2. Ліцензування, стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг.
3. Стандартизація та сертифікація санаторно-курортних послуг.
4. Акредитація санаторно-курортних закладів.
5. Федерація профспілок України та її діяльність щодо захисту прав працюючих громадян.
6. Порядок планування та розподілу путівок через Фонд соціального страхування.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Нормативно-правове забезпечення. Законодавство про курорти. Санаторно-курортні послуги. Санаторно-курортні заклади. Ліцензування, стандартизація, сертифікація, акредитація. Профспілки. Права громадян. Колективні договори. Права працівників. Фонд соціального страхування.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Розкрийте сутність та зміст Закону України «Про курорти».
2. Розкрийте сутність та зміст Закону України «Про туризм».
3. Розкрийте сутність та зміст закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»
4. Розкрийте сутність та зміст Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
5. Розкрийте основні положення Конституції України, що регламентують функціонування системи охорони здоров'я в Україні.

Індивідуальні завдання до теми 2:

Підготовка рефератів за темами:

1. Нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні.
2. Регламентація діяльності санаторно-курортних закладів в Україні.
3. Необхідність отримання санаторно-курортних послуг населенням.
4. Санаторно-курортне лікування як метод соціального захисту.
5. Колективна договори та соціальні пакети в сучасних трудових відносинах

ТЕМА 3. Організація діяльності санаторно-курортних закладів, створення кластерів медичного туризму

Практичне заняття № 1(3)–(4 год.)

План

1. Управління курортами на різних рівнях.
2. Класифікація санаторно-курортних закладів.
3. Організаційно-господарська структура санаторно-курортних закладів.
4. Реалізація функцій управління в санаторно-курортних закладах.

5. Санаторно-курортний кластер як інноваційна форма розвитку території.
6. Закордонний досвід управління та розвитку курортів.
7. Соціальний туризм як перспективна форма розвитку ринку туристсько-рекреаційних послуг.
8. Поняття та головні складники розвитку соціального туризму.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Рівні управління. Класифікація санаторно-курортних закладів. Ознаки класифікації. Організаційно-господарська структура. Кластер. Регіональний розвиток. Соціальний туризм. Фонди. Спонсори. Волонтери.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Охарактеризуйте ланки системи управління курортами на різних рівнях.
2. Визначте роль місцевих органів влади в регулюванні діяльності санаторно-курортних підприємств.
3. Надайте характеристику регіонам України в контексті наявності курортного потенціалу.
4. Визначте доцільність формування туристичних та рекреаційних кластерів в регіонах.
5. Визначте перспективність соціального туризму для санаторно-курортної діяльності.

Індивідуальні завдання до теми 3:

Підготовка рефератів за темами:

1. Рекреаційні кластери в Україні.
2. Рекреаційні кластери в регіоні (на прикладі).
3. Медичні кластери в регіоні (на прикладі)
4. Рекреаційні кластери в міжнародному туристичному бізнесі.
5. Туристичні кластери

ТЕМА 4. Санаторно-курортні послуги та особливості їх надання особам з обмеженими можливостями

Практичне заняття №2(4)–(4 год.)

План

1. Класифікація та особливості санаторно-курортних послуг.
2. Медичні послуги як цільова частина санаторно-курортного продукту.
3. Порядок відбору та направлення пацієнтів на санаторно-курортне лікування.
4. Загальна характеристика програм відновного санаторно-курортного лікування.
5. Методичні підходи до оцінки ефективності відновного лікування.

6. Необхідність створення умов для лікування осіб з обмеженими можливостями.
7. Інклюзивність в діяльності санаторно-курортних закладів.
8. Стандарти організації побуту та лікування осіб з обмеженими можливостями.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Класифікація санаторно-курортних послуг. Медичні послуги. Пацієнт. Рекреант. Санаторно-курортне лікування. Відновне лікування. Профілактика та реабілітація. Інклюзивний простір. Стандарти інклюзивності.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Надайте класифікацію санаторно-курортних послуг.
2. Перелічіть основні медичні послуги, що надають санаторно-курортні підприємства.
3. Визначте особливості лікування в санаторно-курортних закладах.
4. Охарактеризуйте методи оцінки лікування в санаторії.
5. Охарактеризуйте особливості надання медичних та оздоровчих послуг для людей з обмеженими можливостями.
6. Визначте характеристики створення доступного простору в санаторно-курортному закладі.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

Підготовка рефератів за темами:

1. Особливості санаторно-курортних послуг.
2. Санаторно-курортна послуга та її якість.
3. Порядок направлення пацієнтів на санаторно-курортне лікування.
4. Характеристика програм відновного санаторно-курортного лікування.
6. Створення умов для лікування осіб з обмеженими можливостями.
7. Інклюзивність в діяльності санаторно-курортних закладів.
8. Організація побуту та лікування осіб з обмеженими можливостями.

ТЕМА 5. Основи менеджменту санаторно-курортного закладу
Практичне заняття №3(5)–(4 год.)

План

1. Структура управління санаторно-курортним закладом.
2. Функції підрозділів санаторно-курортного закладу.
3. Посадові інструкції посадових осіб та співробітників санаторно-курортного закладу.
4. Інновації в розвитку санаторно-курортних підприємств.
5. Інтегральний аналіз ефективності управління санаторно-курортним підприємством.
6. Аналіз організації управління.
7. Аналіз ефективності економічної діяльності.
8. Інтегрована оцінка ефективності управління курортними

підприємствами

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Структура управління. Функції підрозділів. Посадові інструкції. Посадові особи. Співробітники. Інновації. Ефективність управління. Організація управління. Ефективність. Оцінка ефективності.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Надайте основні характеристики структури управління санаторно-курортним закладом.
2. Визначте функції медичної частини санаторно-курортного закладу.
3. Визначте функції адміністративно-господарської частини санаторно-курортного закладу.
4. Визначте функції бухгалтерії санаторно-курортного закладу.
5. Визначте функції планового відділу санаторно-курортного закладу.
6. Визначте функції відділу маркетингу санаторно-курортного закладу.
7. Визначте функції охорони санаторно-курортного закладу.
8. Визначте функції культурно-екскурсійного відділу санаторно-курортного закладу.

Індивідуальні завдання до теми 5:

Підготовка рефератів за темами:

1. Запровадження медичних інновацій в діяльність санаторно-курортного закладу.
2. Запровадження управлінських інновацій в діяльність санаторно-курортного закладу.
3. Запровадження фінансових інновацій в діяльність санаторно-курортного закладу.
4. Запровадження технологічних інновацій в діяльність санаторно-курортного закладу.
5. Запровадження маркетингових інновацій в діяльність санаторно-курортного закладу.

ТЕМА 6. Маркетингова діяльність санаторно-курортного закладу.

Семінарське заняття №4(2)–(4 год.)

План

1. Ринок санаторно-курортних послуг в Україні.
2. Чинники конкурентоспроможності санаторно-курортного закладу.
3. Сегменти лікувально-оздоровчого туризму в Україні.
4. Міжнародна конкурентоспроможність санаторно-курортних закладів України.

5. Управління асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств на засадах маркетингу.
6. Маркетингові комунікації санаторно-курортних підприємств.
7. Аналіз маркетингової діяльності санаторно-курортного підприємства.
8. Аналіз рівня задоволеності споживачів.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Ринок послуг. Конкурентоспроможність. Міжнародна конкурентоспроможність. Конкурентоспроможність підприємства. Маркетинг. Сегментація ринку. Маркетингові комунікації. Маркетингова діяльність. Споживачі. Задоволення споживачів.

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Охарактеризуйте ринок санаторно-курортних послуг в Україні.
2. Наведіть чинники конкурентоспроможності санаторно-курортно закладу.
3. Сегментуйте ринок лікувально-оздоровчого туризму в Україні.
4. Наведіть переваги міжнародної конкурентоспроможності санаторно-курортних закладів України.
5. Охарактеризуйте повноту асортименту послуг санаторно-курортних підприємств.
6. Назвіть головні канали маркетингових комунікацій санаторно-курортних підприємств.
7. Визначить показники аналізу маркетингової діяльності санаторно-курортного підприємства.
8. Наведіть методику аналізу рівня задоволеності споживачів.

Індивідуальні завдання до Теми 6

Написати рефератів на теми

1. Ринок санаторно-курортних послуг в Україні.
2. Конкурентоспроможність санаторно-курортно закладу.
3. Сегментація ринку лікувально-оздоровчого туризму в Україні.
4. Переваги санаторно-курортних закладів України.
5. Послуги санаторно-курортних підприємств.
6. Маркетингові комунікації санаторно-курортних закладів.
7. Маркетингова діяльність санаторно-курортного закладу.
8. Аналізу рівня задоволеності споживачів санаторно-курортними послугами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 1:

Основні нормативні акти [1,2]

Підручники [1]

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали [1-8]

Монографії та інші наукові видання [1 - 11]

Інтернет-ресурси [1 - 7]

Рекомендована література до Теми 2:

Основні нормативні акти [1-2]

Підручники [1]

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали [1 - 8]

Монографії та інші наукові видання [1 - 11]

Інтернет-ресурси [1 - 7]

Рекомендована література до Теми 3:

Основні нормативні акти [4 - 27]

Підручники [1]

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали [1 - 8]

Монографії та інші наукові видання [1 - 11]

Інші джерела [1],

Інтернет-ресурси [1 - 5]

Рекомендована література до Теми 4:

Основні нормативні акти [4 - 27]

Підручники [1]

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали [1 - 8]

Монографії та інші наукові видання [1 - 11]

Інтернет-ресурси [1 - 7]

Рекомендована література до Теми 5:

Основні нормативні акти [4 - 27]

Підручники [1]

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали [1-8]

Монографії та інші наукові видання [1-11]

Інші джерела [1]

Інтернет-ресурси [1-7]

Рекомендована література до Теми 6:

Основні нормативні акти [1 - 3]

Підручники [1]

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали [1-8]

Монографії та інші наукові видання [1]

Інтернет-ресурси [1-7]

Перелік питань до підсумкового контролю:

1. Наведіть визначення поняття «індустрія здоров'я» та охарактеризуйте її структуру.
2. У чому полягає інтеграційний підхід до розвитку індустрії здоров'я?
3. Охарактеризуйте напрями та зв'язки учасників санаторно-курортної діяльності як складника індустрії здоров'я.
4. Які функції виконує індустрія здоров'я?
5. Наведіть визначення поняття «інфраструктура індустрія здоров'я».
6. Охарактеризуйте складники інфраструктури індустрії здоров'я та їхній взаємозв'язок.
7. Визначте сучасні тенденції у розвитку інфраструктури індустрії здоров'я України.
8. Охарактеризуйте сучасний стан кадрового забезпечення індустрії здоров'я та визначте заходи щодо її поліпшення.
9. Наведіть головні завдання Міністерства охорони здоров'я України. У якому нормативному документі фіксуються ці завдання?
10. Охарактеризуйте профілактику як напрям діяльності системи охорони здоров'я та її структуру.
11. Які заклади здійснюють профілактику здоров'я населення України?
12. Охарактеризуйте лікування як напрям діяльності системи охорони здоров'я та її структуру.
13. Які заклади здійснюють лікування населення України?
14. Охарактеризуйте етапи лікування та оздоровлення населення.
15. Який етап лікування та оздоровлення здійснюється в умовах установ санаторно-курортної сфери?
16. Охарактеризуйте проблеми та перспективи впровадження медичної реформи в Україні. З якою метою вона здійснюється?
17. Наведіть визначення понять «санаторно-курортні послуги» та «рекреаційні послуги».
18. Визначте інтеграційні зв'язки між сферою туризму, медичною сферою та санаторно-курортним комплексом
19. Дайте визначення поняття «управління». Які рівні управління курортною справою (санаторно-курортним комплексом) існують в Україні?
20. Охарактеризуйте вертикаль громадського та корпоративного управління курортною справою.
21. Які завдання виконують органи регіонального рівня управління курортною справою та які функції вони виконують?
22. Наведіть приклади громадських організацій, пов'язаних з розвитком курортно-рекреаційної діяльності в Україні.
23. Охарактеризуйте склад контрагентів, які беруть участь у створенні та розповсюдженні санаторно-курортного продукту та їхніх функцій.

24. Охарактеризуйте типізацію санаторно-курортних і оздоровчих підприємств.
25. Поясніть різницю між санаторно-курортними та оздоровчими закладами.
26. Охарактеризуйте санаторно-курортні підприємства за формою власності.
27. Охарактеризуйте лінійно-функціональну організацію управління санаторно-курортним закладом.
28. Які документи регламентують розподіл повноважень і відповідальності в санаторно-курортних закладах?
29. Які основні управлінські блоки (підрозділи) має санаторій?
30. Охарактеризуйте ієрархію підпорядкованості підрозділів та посадових осіб – лінійних керівників у санаторії?
31. У чому полягає особливість організації розміщення в санаторіях?
32. Охарактеризуйте особливості організаційної структури управління в курортних готелях.
33. Назвіть причини, через які дитячі санаторно-курортні заклади мають найскладнішу організаційну структуру управління.
34. Охарактеризуйте структури управління в базах і будинках відпочинку.
35. У чому полягає особливість дивізійної структури управління санаторно-курортними закладами?
36. Які функції управління реалізуються в санаторно-курортних закладах?
37. Охарактеризуйте класифікацію цілей діяльності санаторно-курортного підприємства.
38. Охарактеризуйте особливості здійснення функцій контролю та координації в санаторно-курортних закладах.
39. Чи містить Конституція України соціальні гарантії для громадян? Які з цих гарантій стосуються послуг санаторно-курортної сфери?
40. Які закони регулюють діяльність в санаторно-курортній сфері?
41. Які нормативно-правові акти України спрямовані на регулювання діяльності санаторно-курортних підприємств. Наведіть приклади.
42. Наведіть визначення поняття «ліцензія», «ліцензування». Яка його мета? Які нормативно-правові акти регламентують ліцензування санаторно-курортних послуг?
43. Хто здійснює ліцензування медичної діяльності в Україні?
44. Чи підлягають ліцензуванню медичні, зокрема санаторно-курортні заклади загалом або ліцензуються окремо медичні послуги? Обґрунтуйте свою відповідь.
45. Дайте визначення поняття «сертифікація». Які види сертифікації існують в Україні?
46. У чому полягає сутність акредитації медичних, зокрема санаторно-курортних закладів?
47. Охарактеризуйте етапи проведення акредитації медичних зокрема

санаторно-курортних закладів.

48. Охарактеризуйте діяльність Федерації професійних спілок України. З якою метою та коли вона була створена?

49. Охарактеризуйте діяльність Фонду соціального страхування. З якою метою та коли він був створений?

50. Охарактеризуйте головні ознаки санаторно-курортних послуг.

51. У чому полягає особливість надання санаторно-курортних послуг

52. Наведіть класифікаційні ознаки санаторно-курортного продукту.

53. У який спосіб класифікують санаторно-курортний продукт за метою поїздки?

54. Який вид санаторно-курортного продукту за формою обслуговування найчастіше реалізують санаторно-курортні заклади?

55. Поясніть причини, через які транспортні послуги не включаються до складу санаторно-курортного продукту (вартості путівки)?

56. З якою метою санаторно-курортні заклади прагнуть сертифікувати засоби розміщення?

57. Наведіть особливості санаторно-курортного продукту, властиві сучасному періоду розвитку вітчизняного курортного комплексу.

58. Охарактеризуйте терміни лікування рекреантів у санаторіях. Від яких факторів вони залежать?

59. На які періоди розподіляють організацію лікування в санаторії?

60. Охарактеризуйте діагностичні та лікувальні медичні послуги, які надаються в санаторії.

61. Наведіть принципи складання комплексів лікувально-реабілітаційного характеру в санаторно-курортних закладах.

62. Охарактеризуйте причини застосування скорочених курсів санаторно-курортного лікування в санаторіях.

63. Наведіть послідовність оформлення документів під час направлення та оздоровлення рекреантів у санаторно-курортних закладах: санаторно-курортної карти, довідки для отримання путівки, курортної книжки.

64. Визначте особливості планування асортименту санаторно-курортних путівок.

65. Охарактеризуйте дії персоналу відділу маркетингу в разі виникнення відхилень від запланованих показників у процесі реалізації санаторно-курортних послуг.

66. Наведіть принципи формування асортиментної політики. Охарактеризуйте існуючі недоліки в управлінні асортиментом послуг санаторно-курортних підприємств.

67. Обґрунтуйте необхідність здійснення маркетингової діяльності санаторно-курортними підприємствами. У чому вона полягає?

68. Визначте суб'єкт та об'єкт управління маркетинговою діяльністю.

69. Охарактеризуйте зовнішні та внутрішні маркетингові комунікації санаторно-курортного підприємства.

70. Наведіть головні завдання персоналу відділу маркетингу та

реклами санаторно-курортного підприємства в соціальних мережах.

71. Які типи інновацій існують у санаторно-курортних закладах? Наведіть відмінності між інноваціями в туризмі та санаторно-курортній сфері.

72. Наведіть приклади інновацій у медичній сфері, які є джерелом «продуктових» інновацій у вітчизняному санаторному комплексі.

73. Які показники включають до оцінки організації управління санаторно-курортними закладами? Чи мають вони еталонний показник?

74. Які показники відображують інтенсивність руху кадрів на підприємстві? Як вони розраховуються?

75. Які показники розраховують для оцінки маркетингової діяльності підприємства?

76. Які показники свідчать про ефективність діяльності підприємства? Як вони розраховуються?

77. Який метод використовують для оцінки рівня задоволеності споживачів? Чи є у цього показника еталонне значення?

78. Поясніть, у чому полягає сутність синергетичного ефекту від функціонування кластеру. Наведіть приклади існуючих кластерів у сфері туризму в Україні.

79. Наведіть відмінності курортів та рекреаційних зон України та європейських країн.

80. Охарактеризуйте історичні закономірності розвитку соціального туризму.

81. Наведіть визначення поняття «соціальний туризм», його головну мету та особливе значення для держави.

82. Охарактеризуйте структуру соціального туризму в Україні.

83. Визначте склад об'єктів та учасників соціального туризму. Кого відносять до соціальних туристів?

84. Охарактеризуйте інклюзивний туризм як сегмент соціального туризму.

85. Визначте основні проблеми організації соціального туризму в Україні.

Література та навчальні матеріали:

Основна:

1. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text> (дата звернення: 30.05.2022 р.).
2. Про курорти. Закон України. № 2026-III від 05.10.2000 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>. (дата звернення: 30.05.2022 р.).
3. Розметова О.Г., Мостенська Т.Л., Влодарчик Т.В. Організація готельного господарства : підручник. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2014. 432 с.
4. Заваріка Г. М. Курортна справа [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 264 с.
5. Круль Г.Я. Основи готельної справи: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 367 с.
6. Левицька І. В., Корж Н. В., Онищук Н. В. Готельна справа: навчальний посібник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Вінниця, ПП «ГД «Едельвейс і К». 2015. 580 с.
7. Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу : навч. посібник / І. Л. Полчанінова, М. М. Покоłodна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 108 с.
8. Влащенко Н. М. Управління курортами : навч. посібник; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 226 с.
9. Охорона здоров'я та рекреація: понятійно-термінологічний словник / за ред. О.М. Вівсянника. Рівне : Волин. обереги, 2023. 168 с.
10. Сазонець О.М., Сазонець І.Л. Міжнародний бізнес і логістика: понятійно-термінологічний словник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 288 с.
11. Сазонець О.М., Сазонець І.Л. Управління міжнародним бізнесом : навч. посібник; Рівне : НУВГП, 2019. 338 с.
12. Безтелесна Л. І., Пивоварчук Л.В. Інституційне забезпечення реалізації соціальних гарантій держави : монографія. Київ : Кондор-Видавництво, 2017. 196 с.
13. Давиденко І.В., Михайлюк О.Л. Концептуальні підходи до організації та діяльності туристичних кластерів : монографія. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2020. 497 с.
14. Сазонець І.Л., Зима І.Я. Соціальні інститути в трансформації державної системи управління охороною здоров'я : монографія. Рівне. Волин. обереги, 2018. 168 с.
15. Співак М. В. Державна політика здоров'язбереження: світовий досвід і Україна: монографія. Київ: Видавництво «Логос», 2016. 536 с.
16. Скорина, Т. М., Коротун С. І., Коротун, О. П. Конарівська, О. Б. Міжнародна конкурентоспроможність готельних підприємств на ринку України. UNSPECIFIED. Вид. О. Зень, Рівне. 2019. 170 с.

17. Зима І.Я., Обуховська Л.І. Механізми забезпечення діяльності комунальних підприємств – закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації : монографія, Рівне : Волинські обереги, 2020, 168 с.

18. Інституційна трансформація державного управління охороною здоров'я: Україна та іноземний досвід [Текст]: Колективна монографія [Сазонець Л.І., Саричев В.І. та ін.] : За наук. ред. д. е. н., проф. Сазонця І.Л. Рівне : Волин. обереги, 2019. 396 с.

19. Сазонець І. Л. Концептуальні основи державного регулювання розвитку рекреаційної діяльності санаторно-курортних підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 6. С. 5–8.

20. Сазонець І.Л., Філоненко А.С. Організаційні засади функціонування готельної індустрії України та вплив на неї пандемії COVID-19. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023, № 4. с. 48 – 52.

21. Сазонець І.Л., Волошина Д.М. Поняття економічного потенціалу та формування потенціалу туристичної галузі України. *Ефективна економіка*. 2023. № 2 URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1138> (дата звернення 19.05.2023 р.).

22. Сазонець І.Л., Потьомкіна В.А. Державно-інституційне регулювання розвитку курортної справи в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023, № 2 URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/1116> (дата звернення: 23.05.2023 р.).

23. Субота М. В. Економічне регулювання і соціальне спрямування розвитку курортної діяльності : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03. Кам'янець-Подільський, 2015. 216 с.

Додаткова:

1 Офіційний сайт Державного з розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

3. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

4. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

5. Hotel Stars Union, HOTREC, UNWTO URL: <http://hotelstars.crimea.ws/documents/standarts-of-categorization/> standarty unwtohotelstars-union. (дата звернення: 30.05.2022 р.).

6. Менеджмент. Бізнес. URL: <https://www.management.com.ua> (дата звернення: 30.05.2022 р.).

7. ПВНЗ Дніпровський гуманітарний університет. Положення про організацію освітнього процесу. URL: https://dgu.edu.ua/files/images/documents/nmv/poloj_opp_2023%2B.pdf (дата звернення: 30.05.2022 р.).